

Udskriftsdato: 8. januar 2026

AFG nr 9474 af 25/02/2020 (Gældende)

Moms - overdragelse af kreditkøbsaftale med ejendomsforbehold

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: 19-0758520

Moms - overdragelse af kreditkøbsaftale med ejendomsforbehold

Spørger er en bank, som i samarbejde med bilforhandlere ønsker at tilbyde finansiering af forbrugeres bilkøb mod sikkerhed. Der indgås mellem bilforhandleren og forbrugeren en kreditkøbsaftale med ejendomsforbehold, som overdrages til banken mod betaling af en provision til bilforhandleren. En kreditkøbsaftale med ejendomsforbehold anses som en fordring i momslovens forstand.

Skatterådet bekræfter, at når fordringen overdrages fra bilforhandleren til banken mod betaling af en provision, er der tale om en transaktion vedrørende fordringer omfattet af momsfritagelsen i momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra c). Bilforhandleren skal derfor ikke afregne moms af den modtagne provision.

Skatterådsmøde 25. februar 2020 - SKM2020. 305. SR

Spørgsmål

1. Kan det bekræftes, at den beskrevne ydelse, der udveksles mellem Spørger og formidleren af kreditkøbsaftaler med ejendomsforbehold, skal betragtes som momsfri finansiell aktivitet, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 11?

Svar

1. Ja

Beskrivelse af de faktiske forhold

Om Spørger

Spørger tilbyder blandt andet finansiering af forbrugeres køb hos detailhandlere. Finansieringen formidles gennem et omfattende netværk af detailhandlere.

Om købekontraktsfinansiering

Spørger ønsker at tilbyde finansiering af forbrugeres bilkøb mod sikkerhed i samarbejde med bilhandlere (Forhandlere) i Danmark. Ydelse af sikrede billån formidlet af bilhandlere kan efter kreditaftalelovens § 21 ikke ske ved ydelse af lån sikret med underpant. Kreditaftalelovens § 21, stk. 1 hjemler: "I kreditkøb kan kreditgiveren ikke i forbindelse med aftalens indgåelse eller leveringen af det solgte få pant i dette til sikkerhed for, at forbrugeren opfylder sine forpligtelser". Det kan derfor kun ske ved transport af købekontrakt med ejendomsforbehold, hvorfor Spørger ønsker at tilbyde denne type af finansiering. I den forbindelse ønsker Spørger klarhed om den momsmæssige behandling af samarbejdet.

Spørger indgår aftaler med Forhandlere om, at Forhandlerne over for deres kunder kan tilbyde købekontraktsfinansiering ved bilkøb. Proceduren er følgende (herefter "Den Planlagte Transaktion"):

1. Spørger indgår aftale med en Forhandler om, at Forhandleren kan tilbyde sine privatkunder finansiering af køb af biler hos Forhandleren. Spørger kræver, at kunderne skal stille sikkerhed (i form af ejendomsforbehold) i de finansierede biler.
2. En kunde (Kunden) ønsker at købe en bil af Forhandleren, der har indgået en aftale med Spørger om formidling af købekontraktsfinansiering (med ejendomsforbehold).
3. Forhandleren tilbyder Kunden, at denne kan få finansieret købet via en købekontraktsfinansiering med ejendomsforbehold hos Spørger. Alternativerne for Kunden vil være kontantbetaling eller oprettelse af lån hos Kundens egen bank. Det er en betingelse for lånet, at Kunden/bilkøberen kan godkendes i en kreditvurdering, der foretages og udelukkende beslutes af Spørger.

4. Hvis Spørger godkender Kunden og lånet overholder de krav, der stilles i aftalen mellem Spørger og Forhandleren, indgår Forhandleren og Kunden en "forbrugerkøbekontrakt med ejendomsforbehold", jf. vedlagt som bilag 2. Denne kontrakt indeholder således to elementer:
 - En aftale om selve levering af bilen, hvilket er et anliggende mellem Forhandleren og Kunden.
 - En aftale om finansiering af bilen mod sikring ved ejendomsforbehold, hvilket fra aftalens underskrift er en aftale, der regulerer forholdet mellem Spørger og Kunden. Finansieringselementet i aftalen mellem Spørger som kreditgiver og Kunden er i sin helhed omfattet Kreditaftaleloven (lovbekendtgørelse nr. 817 af 6. august 2019).
5. Aftalen om finansiering transporteres ved oprettelsen i sin helhed til Spørger, hvorimod Forhandleren fortsat hæfter over for Kunden for garantier, reklamlationsret mv. på bilen. I forbindelse med aftalens indgåelse overtager Spørger ejendomsforbeholdet i bilen, som er gældende indtil Kunden har betalt sidste afdrag. Ejendomsforbeholdet indebærer, at Spørger kan tilbagetage bilen i tilfælde af Kundens misligholdelse af finansieringsaftalen og dens vilkår. Spørger sikrer ejendomsforbeholdet ved tinglysning i bilbogen.
6. Herefter udbetaler Spørger til forhandleren 1) den finansierede del af købesummen og 2) Spørger betaling for Forhandlerens formidling af lånet for Spørger. Størrelsen af Spørger betaling for formidlingen og den eventuelle sammenhæng med enkelte gebyrer i kreditaftalen er dog genstand for forhandling mellem Spørger og Forhandleren og kan således variere fra sag til sag.

Spørgers opfattelse og begrundelse

Problemstillingen

I det følgende forklares, hvorfor spørger finder, at Den Planlagte Transaktion skal anses for momsfri formidling af lån.

Den Planlagte Transaktion er på næsten alle punkter identisk med almindelig formidling af lån uden sikkerhed, jf. tabellen nedenfor.

<u>Momsfri formidling af lån uden sikkerhed</u>	<u>Den Planlagte Transaktion</u>
Spørger og Forhandler indgår aftale om formidling af finansiering	Samme
Spørger fastsætter kreditvilkår og foretager kreditvurderingen	Samme
Forhandlerens formål med transaktionen er at foretage formidling mod betaling samt at få øget varesalget ved at kunne tilbyde Kunderne finansiering af køb	Samme
Spørgers hovedformål med transaktionen er at give lån til Kunden mod betaling fra Kunden eller Forhandler	Samme
Spørger bærer kreditrisikoen på Kunden	Samme
Låneaftalen indgås mellem Spørger og Kunden	Låneaftalen indgås hos Forhandleren, men på vegne af Spørger idet Spørger ved oprettelse af låneaftalen (simultant ved underskrift) indtræder i fordringen og får ejendomsforbeholdet
Låneaftalen er indgået på Spørgers almindelige kundevilkår	Samme

Varekøbsaftalen indgås mellem Forhandleren og Kunden	Samme
Spørger bærer kreditrisikoen på Kunden	Samme
Kunden indgår i Spørgers låne- og kundeportefølje	Samme

De forskelle, der er mellem formidling af lån uden sikkerhed og formidling i Den Planlagte Transaktion, skyldes alene, at Spørger ønsker sikkerhed for lånet, og at denne sikkerhed efter kreditaftalelovens § 21 alene kan tilvejebringes via en særlig aftalemæssig konstruktion, hvor fordringen og sikkerheden (ejendomsforbeholdet) formidles fra Forhandleren til Spørger.

Momsfritagelserne i momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, er en gennemførelse af

Momssystemdirektivets (Direktiv 2006/112 EF) artikel 135, stk. 1, litra b-g) og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. Der henvises i relation hertil til EU-Domstolens dom i sag C-453/05 (Volker Ludwig) præmis 23, 38 og 39, hvor udtrykket "formidling" fortolkes i henhold til 6. momsdirektivs artikel 13, punkt B, litra d, nr. 1-5 (nu gennemført ved Momssystemdirektivets artikel 135, stk. 1, litra b-g).

Efter denne praksis forstås begrebet "formidling" således, at der er tale om en virksomhed, som udøves af en mellemmand, der har en selvstændig stilling i forhold til de to parter i kontrakten om et finansielt produkt. Mellemmanden skal mod betaling udføre tjenesteydelser over for den ene part i kontrakten om et finansielt produkt. Disse ydelser skal adskille sig fra de kontraktmæssige ydelser, som typisk udføres af parterne. Formålet med ydelserne skal endeligt være at træffe de nødvendige foranstaltninger for, at de to parter indgår en kontrakt, og mellemmanden må ikke have en selvstændig interesse i kontraktens indhold. Af EU-Domstolens dom i sag C-2/95 (SDC) præmis 32 fremgår det endvidere, at det er uden betydning for momsfrigtagelsen, hvem der udfører den egentlige låneydelse, men at det afgørende derimod er karakteren af de tjenesteydelser der er leveret.

Af EU-Domstolens dom i sag C-453/05 (Volker Ludwig) fremgår endvidere følgende af præmis 28:

"(...) formidlingsvirksomhed er en mellemmandsvirksomhed, som bl.a. kan bestå i at give en part i aftalen oplysning om, hvornår der kan være mulighed for at indgå en sådan kontrakt, (...) idet en sådan virksomhed har til formål at træffe de nødvendige foranstaltninger for, at de to parter indgår en kontrakt, uden at formidleren har en selvstændig interesse i kontraktens indhold (...)"

I forhold til nærværende situation formidler forhandleren kontakten mellem kunden og Spørger, og forhandleren har ikke nogen mulighed for at udøve indflydelse på kontraktens udformning eller indhold.

Denne situation er endvidere sammenlignelig med landsskatterettens afgørelse i SKM2009. 334. LSR, hvor en ejendomsmæglerkæde formidlede realkreditlån mellem låntagere og et realkreditinstitut, hvor formålet med ejendomsmæglerkædens ydelse var formidling af realkreditinstitutts lån.

Endvidere må forhandlerens formidlingsydelse anses for nødvendig for dennes sædvanlige forretning, da finansieringsanvendelse i forbindelse med bilkøb er en ikke unormal praksis grundet den store kapitalbinding i forbindelse hermed. Spørger vil, såfremt forhandleren ikke gennemførte denne formidlingsydelse, sandsynligvis ikke præstere den momsfrigtagne långivning. Det centrale i denne henseende må derfor være at øge forhandlerens afsætningsmuligheder ved at yde formidlingen af finansieringsmuligheden.

Vi henviser endvidere til Skatterådets afgørelse i sag SKM2011. 553. SR, der i sin besvarelse til spørgsmål 1 udtaler:

"Finansielle ydelser - som for eksempel formidling af lån - er momsfrataget efter momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra a, uanset hvem de leveres af, det vil sige også uanset om de leveres af en direkte kontraktpart eller en underleverandør hertil.

Afgørende for, om en ydelse er omfattet af momsfrigtagelsen er således ikke hvem, der leverer ydelsen, men ydelsens karakter - selve ydelsens indhold."

I afgørelsen finder Skatterådet i øvrigt, at den provision, som spørger (en mellemmand mellem detailbutikkerne og en långiver) modtager, er fritaget for moms efter momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra a.

Af nærværende sags faktiske omstændigheder fremgår, at forhandleren tilbyder kunden finansieringsmulighed ved Spørger, såfremt kunden har mulighed for at betale mindst 20% af bilens pris i udbetaling og i øvrigt kreditgodkendes af Spørger. Alle praktiske arbejdshandlinger til brug for selve långivningen udføres derfor af Spørger. Forhandleren er derfor hverken direkte kontraktpart eller en underleverandør hertil, og forhandlerens ydelse har karakter af netop formidling af muligheden for finansiering hos Spørger.

Den Planlagte Transaktion er således omfattet af momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, idet

- Spørger kun kan få sikkerhed i det finansierede ved at lånet med ejendomsforbehold formelt set formidles fra Forhandleren til Spørger,
- ejendomsforbeholdet og oprettelsen af den sikrede fordring juridisk set er et sikret låneforhold indgået direkte mellem Spørger og Kunden. Højesteret bedømte ved dom af 16. februar 2018 i sag 78/2017 et lignende samarbejde om formidling af købekontraktsfinansiering. Dommen fastslår, at bankens hæftelse over for Kunden i forhold til fejl og mangler ved det finansierede, skal afledes af Kreditaftalelovens § 33, stk. 3, (som omhandler formidlede lån givet direkte fra bank til kunde) og ikke af § 33, stk.1, (som omhandler lån givet af forhandleren og overdraget til banken). Højesteret udtaler i den forbindelse, at "Købet blev delvist finansieret ved et lån hos [banken]. Lånet blev formidlet af [forhandleren], og parterne er enige om, at der forelå et oprindeligt trepartsforhold, jf. kreditaftalelovens § 4, nr. 15, litra b."
- den formelle formidling af fordringen fra Forhandler til Spørger skyldes alene hensynet til Spørgers optagelse af sikkerhed i den finansierede bil, hvorfor optagelsen af sikkerheden ikke i sig selv påvirker den momsmæssige behandling af transaktionen,
- Den Planlagte Transaktion hverken reelt eller økonomisk afviger fra anden formidling af finansiering foretaget af Forhandlere,
- fordringen og ejendomsforbeholdet fra stiftelsen af fordringen tilhører Spørger,
- Spørgers formål med transaktionen er udlån til Kunden mod betaling, og ikke eksempelvis at tilbyde services til Forhandleren i form af fakturaadministration eller inkasso,
- Forhandlers formål med transaktionen er at øge vareomsætningen ved at kunne tilbyde sine Kunder finansiering af køb samt eventuelt at kunne modtage betaling for formidling af finansiering,
- Den Planlagte Transaktion adskiller sig fra momspligtig factoring, se eksempelvis domstolens dom i sag C-305/01, MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring GmbH, ved at
 - Kunden får finansiering i form af et lån efter kreditaftaleloven, der er underlagt Spørger almindelige lånebetingelser, og ikke blot kortvarig henstand uden almindelige lånevilkår,
 - formålet med de momspligtige ydelser under en factoringaftale, er at levere services inden for eksempelvis inkasso og administration, hvorimod formålet med Spørgers deltagelse i Den Planlagte Transaktion er ydelse af finansiering til Kunden.

Det er således vores konklusion, at de ydelser, der i Den Planlagte Transaktion leveres i forholdet mellem Spørger og forhandleren, er momsfratagne, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 11.

Skattestyrelsens indstilling og begrundelse

Spørgsmål 1

Det ønskes bekræftet, at de beskrevne ydelser, der udveksles mellem Spørger og formidleren af kreditkøbsaftaler med ejendomsforbehold, skal betragtes som momsfri finansiel aktivitet, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 11.

Begrundelse

Det fremgår af Den juridiske vejledning, afsnit D. A. 5.11.6.4 Fordringer og inddrivelse af fordringer, at transaktioner vedrørende fordringer er momsfri efter bestemmelsen i momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra c).

Som eksempel på en momsfri fordring nævnes her bl.a. overtagelse af købekontrakter fra handelsvirksomheder, f.eks. automobilforhandlere.

Det er på den baggrund Skattestyrelsens opfattelse, at den kreditkøbsaftale med ejendomsforbehold, der er indgået mellem bilforhandleren og køberen af bilen, skal anses som en fordring i momslovens forstand.

Når fordringen overdrages fra bilforhandleren til Spørger mod betaling af provision, er der efter Skattestyrelsens opfattelse tale om en transaktion vedrørende fordringer omfattet af fritagelsen i momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra c).

Skattestyrelsen kan således bekræfte, at den ydelse, som udveksles mellem Spørger og bilforhandleren er momsfri, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra c).

Indstilling

Skattestyrelsen indstiller, at spørgsmål 1 besvares med "Ja".

Skatterådets afgørelse og begrundelse

Skatterådet tiltræder Skattestyrelsens afgørelse og begrundelse.

Lovgrundlag, forarbejder og praksis

Spørgsmål 1

Lovgrundlag

Momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra a) og c) har følgende ordlyd:

"§ 13. Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

--

11) Følgende finansielle aktiviteter:

a) Långivning og formidling af lån samt långivers forvaltning af egne udlån.

--

c) Transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende anbringelse af midler, kontokurantkonti, betalinger, overførsler, fordringer, checks og andre handelsdokumenter, dog ikke inddrivelse af fordringer."

Praksis

Den juridiske vejledning, afsnit D. A. 5.11.6.4 Fordringer og inddrivelse af fordringer (uddrag)

"Indhold

Dette afsnit handler om transaktioner vedrørende fordringer og inddrivelse af fordringer.

Afsnittet indeholder:

- Eksempler på momsfritagne fordringer
- Inddrivelse af fordringer for tredjemand
- Factoring
- Oversigt over domme, kendelser, afgørelser, SKM-meddelelser mv.

Eksempler på momsfritagne fordringer

Transaktioner vedrørende fordringer er momsfritagne efter denne bestemmelse.

Disse kan eksempelvis være

- veksler
- overtagelse af købekontrakter fra handelsvirksomheder, f.eks. automobilforhandlere
- belåning af fakturaer i forbindelse med factoring."